

การเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็ก
ภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน โดยใช้การให้การปรึกษาแบบกลุ่ม
ตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

Enhancing Positive Discipline Behaviors on Caregivers in Private Nurseries by
using Group Counseling based on Rational Emotive Behavior Therapy Theory

¹อุไรวรรณ เร่มคิดการณ, ²นิติพัฒน์ เมฆขจร และ ³จุรีรัตน์ นิลจันทิก

¹Uraiwan Reamkidkarn, ²Nitipat Mekkhachorn and ³Chureerat Nilchantuk

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Faculty of Education, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand

E-mail: ¹uraiwansrisomboon@gmail.com, ²edasmnit@gmail.com, ³chureeratn@gmail.com

Received July 20, 2023; Revised October 2, 2023; Accepted October 25, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม และ 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กที่ได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้คำแนะนำตามปกติ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ดูแลเด็กภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนแห่งหนึ่งที่ทำงานตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 16 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) โปรแกรมการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนโดยใช้การให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และ พฤติกรรม 2) โปรแกรมการให้คำแนะนำตามปกติ และ 3) แบบวัดพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบวิลคอกซัน และการทดสอบแมนวิทนี

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ภายหลังการได้รับโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ผู้ดูแลเด็กมีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ภายหลังการทดลอง ผู้ดูแลเด็กที่ได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบ

กลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกสูงกว่าของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้คำแนะนำตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: วินัยเชิงบวก; การให้การปรึกษาแบบกลุ่ม; ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม; ผู้ดูแลเด็ก; สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน

Abstract

The objectives of this article were (1) to compare the positive discipline behavior levels of caregivers before and after receiving group counseling based on the Rational Emotive Behavior Therapy theory; and (2) to compare the positive discipline behavior level of caregivers who had received group counseling based on the Rational Emotive Behavior Therapy theory with the counterpart behavior level of the control group caregivers who had received normal counseling. The research sample consisted of 16 purposively selected child caregivers who had been working in a private nursery for six months or more. Then they were randomly assigned into an experimental group and a control group, each consisting of eight caregivers. The employed research instruments included (1) a positive discipline enhancement program for child caregivers in private nurseries using group counseling based on the Rational Emotive Behavior Therapy theory, (2) a set of normal counseling, and (3) a scale to assess the positive discipline behavior of child caregivers in private nurseries, with reliability at .85. Statistics for data analysis included the mean, median, standard deviation, Wilcoxon signed-rank test, and Mann-Whitney U test.

The research results showed that (1) after having received group counseling based on the Rational Emotive Behavior Therapy theory, child caregivers had significantly increased their positive discipline behavior level at the .05 level of statistical significance; and (2) after the experiment, child caregivers who had received group counseling based on the Rational Emotive Behavior Therapy theory had significantly higher positive discipline behavior levels than the counterpart behavior levels of the control group child caregivers who had received normal counseling at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Positive discipline; Group counseling; Rational Emotive Behavior Therapy theory; Caregiver; Private nursery

บทนำ

เด็กปฐมวัยในช่วงอายุแรกเกิด ถึง 6 ปี เป็นช่วงวัยที่สำคัญมากเนื่องจากในช่วงวัยนี้มีการพัฒนาในด้านต่างๆที่จะเป็นพื้นฐานต่อไปของชีวิตในอนาคต นอกจากนี้ในวัยนี้ยังเริ่มสร้างความรู้สึกรากฐานใจในตนเอง เด็กเริ่มตระหนักถึงตนเองและยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางและการตระหนักในตนเองที่เพิ่มขึ้นในวัยนี้ในบางครั้งผู้ดูแลเด็กต้องเผชิญกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเหล่านี้อาจจะส่งผลกระทบต่อบรรยากาศโดยรวมได้ ทำให้ผู้ดูแลเด็กอาจใช้วิธีการบีบบังคับหรือการลงโทษเพื่อหยุดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทันที โดยการลงโทษทางร่างกาย ช่มชู้ การต่อว่า การลงโทษต่าง ๆ รวมถึงการกระทำที่ตั้งใจทำให้เด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเกิดความอับอาย

จากรายงานประจำปี Ending Violence in Childhood (2017) ที่จัดทำขึ้นโดย Know Violence in Childhood องค์การระหว่างประเทศที่เคลื่อนไหวเรื่องการใช้ความรุนแรงในเด็ก ระบุว่า เด็กและเยาวชนหนึ่งพันเจ็ดร้อยล้านคน หรือคิดเป็น 3 ใน 4 ของเด็กและเยาวชนทั่วโลก ตกเป็นเหยื่อหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงทุก ๆ ปี นอกจากนี้กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2563) รายงานข้อมูลสถิติเด็กถูกระบาดความรุนแรงต่อเด็กและเยาวชนระหว่าง ปี พ.ศ. 2556–2563 ทั้งหมด 1,950 ราย พบว่า เด็กถูกระบาดความรุนแรงทางร่างกายมากที่สุด 1,089 ราย คิดเป็นร้อยละ 63 จากข่าวครูทำร้ายเด็กในโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ที่มีการเผยแพร่คลิปวิดีโอทางโซเชียลมีเดียในวันที่ 26 กันยายน 2563 ได้แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของครูที่ทำร้ายร่างกายเด็กวัย 3 ขวบ ซึ่งมีผู้เข้าแจ้งความทั้งหมด 36 ราย และมีผู้ต้องหาในคดีดังกล่าว 16 คน โดยมีข้อกล่าวหาทำร้ายร่างกายและข้อหาตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (ไทยรัฐออนไลน์, 2563) ซึ่งองค์การยูนิเซฟได้จัดทำการศึกษาเพื่อศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของครูในเรื่องการลงโทษด้วยความรุนแรงและการใช้วินัยเชิงบวกในประเทศ พบว่าครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการใช้วินัยเชิงบวกเป็นวิธีที่ดีในการจัดการกับพฤติกรรมของเด็ก และยอมรับว่าการลงโทษด้วยความรุนแรงไม่เป็นวิธีที่เหมาะสมแต่กลุ่มครูบางส่วนยังไม่เต็มใจในการใช้วินัยเชิงบวก เนื่องจากพบว่าการใช้วินัยเชิงบวกอาจใช้เวลาและต้องใช้ความอดทนจากครูในการจัดการกับพฤติกรรมของเด็ก (UNICEF Thailand, 2017) ซึ่งสอดคล้องกับ จิรัฏฐ์ ญัฐรังสี และคณะ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องก้าวข้ามความรุนแรงสู่การใช้วินัยเชิงบวกในการแนะแนวทางเด็กและเยาวชน พบว่าในประเทศไทยยังคงมีการใช้ความรุนแรงในการดูแลเด็กและเยาวชน นอกจากนี้บุคลากรที่ดูแลเด็กและเยาวชนในประเทศไทยแม้จะไม่เห็นด้วยกับการใช้ความรุนแรง แต่ก็ยังขาดทักษะการปรับพฤติกรรมเด็กและเยาวชนด้วยการใช้วินัยเชิงบวก นอกจากนี้หน่วยงานต่าง ๆ ยังขาดมาตรการที่ชัดเจนในการพัฒนาทักษะดังกล่าวแก่บุคลากรผู้ดูแลเด็กและเยาวชน เพื่อป้องกันการใช้ความรุนแรงกับเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ปฏิบัติงานภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพบว่าแม้ทางหน่วยงานจะมีการส่งเสริมการใช้วินัยเชิงบวกในการดูแลเด็ก แต่ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่มีการใช้วินัยเชิงบวกไม่ต่อเนื่อง แม้จะไม่มีการทำร้ายร่างกายแต่ยังพบว่า

ส่วนใหญ่มีความคิดความเชื่อว่าการใช้วินัยเชิงบวกทำได้ยากเห็นผลช้าไม่สามารถแก้ไขพฤติกรรมเด็กได้ทันที

จากแนวคิดของการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational Emotive Behavior Theory) เชื่อว่าอารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมไม่เหมาะสมของบุคคลมาจากความเชื่อที่ไร้เหตุผลซึ่งบุคคลเฝ้าบอกตนเองอยู่เสมอ ๆ บุคคลจึงควรได้รับความช่วยเหลือด้วยการสอนให้เขารู้จักปรับเปลี่ยนวิธีคิดอย่างมีเหตุผล จัดความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผลออกไป ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลมีอารมณ์และพฤติกรรมที่เหมาะสมขึ้น (เจียรนัย ทรงชัยกุล และ โกศล มีคุณ, 2562) ดังนั้นเพื่อให้ผู้ดูแลเด็กสามารถเปลี่ยนความคิดความเชื่อเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกเป็นสิ่งที่ทำได้ยากให้เปลี่ยนความคิดความเชื่อใหม่และสามารถเข้าใจในการแสดงออกของพฤติกรรมต่างๆของเด็ก พร้อมทั้งเห็นความสำคัญของการใช้วินัยเชิงบวกในการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดทฤษฎีของการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมมาใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน

บทความวิจัยนี้ศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้เรื่องการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม มาใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนในการดูแลเด็กเพื่อให้เกิดแนวทางและเครื่องมือในการใช้เพิ่มพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กที่ได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้คำแนะนำตามปกติ

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยและสร้างโปรแกรมเพื่อการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนโดยใช้การให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ดังนี้

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวินัยเชิงบวก

วินัยเชิงบวกเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่เน้นการสอนและฝึกฝนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการและศักยภาพของเด็กให้บรรลุเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยไม่ใช้ความรุนแรงทั้งทางกาย

วาจา และจิตใจ (Kersey, 2013) วินัยเชิงบวกช่วยสอนให้เด็กเป็นสมาชิกที่มีความรับผิดชอบและเป็นคนมีคุณค่าของชุมชน สอนให้เด็กรับผิดชอบตนเอง มีวินัยตนเอง มีทักษะในการแก้ไขปัญหา และเรียนรู้การร่วมมือ โดยเคารพทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เสริมสร้างความไว้วางใจและเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่ง ช่วยสร้างการเชื่อมั่นและเสริมสร้างความเข้าใจในตนเองและประสบการณ์ของเด็ก สอนให้เด็กจัดการกับอารมณ์ของตนเองและการจัดการกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในวิธีที่ดี ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และพัฒนาความสำคัญของตนเอง และพัฒนาความเข้าใจในการมีอิทธิพลหรืออำนาจต่อสิ่งต่างๆในชีวิตของตนเอง วินัยเชิงบวก ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ 5 ข้อ ดังนี้ มีความอ่อนโยนแต่มั่นคงต่อหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สร้างความรู้สึกการเป็นส่วนหนึ่ง แสวงหาทางออกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาและมีผลในระยะยาว สร้างทักษะในการอยู่ร่วมกับสังคม ส่งเสริมให้เด็กค้นพบความสามารถและใช้อย่างสร้างสรรค์ (Nelsen, 2011) ดังนั้นการใช้วินัยเชิงบวกจึงเป็นการใช้วิธีการฝึกฝนและปรับปรุงพฤติกรรมของเด็กโดยใช้แนวคิดและหลักการของจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการเรียนรู้และพัฒนาทักษะและความสามารถของเด็ก โดยการเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล การเสริมสร้างทักษะการตัดสินใจ การสร้างทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะทำให้เด็กพัฒนาเป็นผู้มีความรับผิดชอบ มีความเป็นอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมที่ดีขึ้น

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาแบบกลุ่ม

การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มหมายถึงกระบวนการช่วยเหลือผู้รับบริการปรึกษาเป็นกลุ่ม โดยมีผู้ให้บริการปรึกษาเป็นผู้สนับสนุนเอื้ออำนวยชี้แนะ ให้ข้อมูล เปิดโอกาสให้สมาชิกได้ระบายอารมณ์ ความรู้สึกแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ร่วมกันพิจารณาวิธีการแก้ไขปัญหา มีการเปลี่ยนแปลงความคิด อารมณ์และพฤติกรรม ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่นปลอดภัยไว้วางใจซึ่งกันและกัน (สุขอรุณ วงษ์ทิม, 2562) โดยผู้รับบริการปรึกษาเป็นกลุ่มจะมีปัญหาหรือความต้องการคล้ายๆกัน ที่ต้องการจะแก้ปัญหารับปรุงตนเองหรือพัฒนาตนเองโดยสมาชิกในกลุ่มจะปรึกษาหารือร่วมกันและมีผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ (นิรนาท แสนสา, 2562) ดังนั้น การให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มหมายถึงกระบวนการที่มีผู้รับบริการการปรึกษาดังแต่สองคนขึ้นไป เป็นบุคคลที่มีปัญหาคล้ายคลึงกัน มาปรึกษาหารือร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ได้ร่วมกันพิจารณาปัญหาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อปรับเปลี่ยน ความคิด ความรู้สึก อารมณ์และพฤติกรรมให้เหมาะสม โดยมีผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวกชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาย่อยอย่างเป็นระบบ ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเอง

แนวคิดของทฤษฎีพิจารณา เหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม

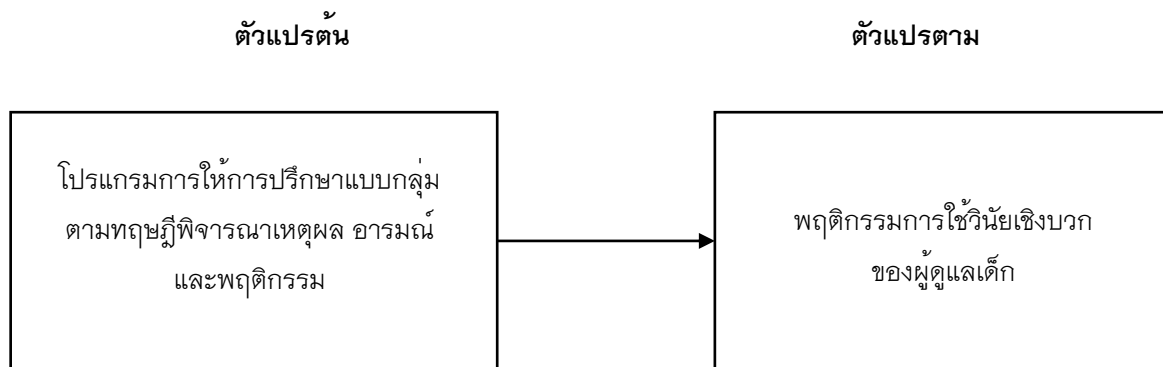
ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational Emotive Behavior Therapy : REBT) ผู้นำของทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมคือ อัลเบิร์ต เอลลิส (Albert Ellis) REBT มีสมมติฐานว่า บุคคลสามารถที่จะแสดงพฤติกรรม

ทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมพฤติกรรมที่เหมาะสมจะมีผลในเชิงสร้างสรรค์ ส่วนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจะมีผลในเชิงลบ เชื่อว่าปัญหาด้านอารมณ์ความรู้สึกหลายประการ เป็นผลซึ่งเกิดจากวิธีการคิดที่ไร้เหตุผล วิธีการคิดที่ไร้เหตุผลเหล่านี้อาจก่อตัวมาตั้งแต่เมื่อครั้งบุคคลยังอยู่ในวัยเด็ก และได้รับการเสริมแรงจากผู้ที่มีความสำคัญต่อชีวิตเขา รวมทั้งจากวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม บุคคลที่มีปัญหาด้านอารมณ์ความรู้สึก มักจะมีความคิดความเชื่อซึ่งนำไปสู่การเฝ้าบอกตนเองอย่างไร้เหตุผล และสิ่งนี้เองจะสัมพันธ์และมีผลต่ออารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ไร้เหตุผลของเขาด้วย (Ellis, 1984) ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม พอสรุปสาระสำคัญได้ว่า บุคคลในสังคมเป็นจำนวนมากมีวิธีการคิดที่ไร้เหตุผล ซึ่งความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผลเหล่านี้ จะนำไปสู่การมีอารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น การให้การปรึกษาแก่บุคคลเหล่านี้ จึงต้องช่วยให้เขาเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนจากการเป็นผู้ที่มีความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผลมาเป็นผู้ที่มีความคิดความเชื่อที่มีเหตุผลมากขึ้น (เจียรนัย ทรงชัยกุล และโกศล มีคุณ, 2562) ดังนั้นการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่มตามแนวทฤษฎีแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมจะช่วยให้สมาชิกเรียนรู้วิธีการเปลี่ยนแปลงความคิด ความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ที่เป็นสาเหตุของความผิดปกติของอารมณ์ และพฤติกรรม โดยการช่วยให้เขาเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนมาเป็นผู้ที่มีความคิดความเชื่อที่มีเหตุผลมากขึ้น ผ่านการใช้เทคนิคและกระบวนการต่าง ๆ ตามแนวคิดทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

ดังนั้นเพื่อให้ผู้ดูแลเด็กมีความสามารถเปลี่ยนความคิดความเชื่อเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกเป็นสิ่งที่ทำได้ยากให้เปลี่ยนความคิดความเชื่อใหม่และสามารถเข้าใจในการแสดงออกของพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็ก พร้อมทั้งเห็นความสำคัญของการใช้วินัยเชิงบวกในการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำความรู้เรื่องการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มาใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรีในการดูแลเด็ก

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ประกอบด้วยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการวัดก่อน - หลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงโดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการวัดก่อน-หลังการทดลอง (Pretest-Posttest Control Group Design) พื้นที่วิจัย คือจังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ดูแลเด็กภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนแห่งหนึ่ง ในจังหวัดนนทบุรี ปี พ.ศ. 2565 ที่มีคุณสมบัติและหน้าที่ตามที่กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก พ.ศ. 2549 ที่ทำงานตั้งแต่ 6 เดือนเป็นต้นไป จำนวน 16 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากและแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบวัดพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน โดย แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน และส่วนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน โดย แบบวัดพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกเป็นมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert rating scales) ซึ่งใช้เกณฑ์ 5 ระดับ โดยสร้างจากหลักเกณฑ์องค์ประกอบของวินัยเชิงบวกซึ่งมี 5 ด้าน ตามแนวคิดของ Jane Nelsen (Nelsen, 2011) นำมาตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และตามโครงสร้างด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence: IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ซึ่งถือว่าแบบประเมินมีความเหมาะสมและนำแบบวัดพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ที่ทดลองใช้มาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ด้วยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected Item total Correlation) และค่าความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลปรากฏว่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.21 – 0.74 และมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .85

2. โปรแกรมการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน โดยใช้การให้การศึกษแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม โดยโปรแกรมประกอบด้วย 12 กิจกรรม ประกอบด้วยขั้นสร้างสัมพันธภาพ ขั้นดำเนินการการศึกษาแบบกลุ่มดำเนินการตามโปรแกรมในแต่ละครั้งจะมีทั้งรูปแบบใบงาน ใบความรู้ บทบาทสมมุติ และการร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากโจทย์ใบงานต่างๆ ขั้นยุติการศึกษาแบบกลุ่ม และประเมินผลเพื่อสรุปสิ่งที่ได้ในการร่วมโปรแกรมแต่ละครั้ง ผู้วิจัยนำโปรแกรมที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบเกี่ยวกับความสอดคล้อง และความเหมาะสมระหว่างเนื้อหา วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการ เวลา สื่ออุปกรณ์และการประเมินผล โดยการตรวจสอบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งโปรแกรมทั้ง 12 ครั้ง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.80 คะแนน ซึ่งถือว่าโปรแกรมมีความเหมาะสมมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน ตามหนังสือรับรองเลขที่ อว(คก)0602.10(06)/587 จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดูแลเด็กภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนแห่งหนึ่ง ที่ทำงานตั้งแต่ 6 เดือนเป็นต้นไป จำนวน 16 คน และแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน โดย กลุ่มทดลองจะเป็นกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนโดยใช้การให้การศึกษแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม และกลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ปฏิบัติงานตามระเบียบและแนวทางการดูแลเด็กแบบปกติของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนแห่งหนึ่งโดยไม่ได้รับโปรแกรมอื่นๆ เพิ่มเติมจากผู้วิจัย

ผู้วิจัยทำการวัดพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็กในผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยทั้งสองกลุ่ม ด้วยแบบวัดพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนก่อนเริ่มการเข้าร่วมงานวิจัย (Pre-test)

การดำเนินการวิจัยโดยใช้เวลาในการเข้าร่วมโปรแกรม ทั้งหมด 12 ครั้ง โดยการเข้าโปรแกรมสัปดาห์ละ 1 ครั้งในวันพุธ ครั้งละ 90 นาที เวลา 16.00 – 17.30 น. โดยการนัดหมายเวลาล่วงหน้ากับผู้เข้าร่วมโปรแกรม โดยโปรแกรมทั้งหมดจะประกอบด้วย 12 กิจกรรม แต่ละกิจกรรมประกอบไปด้วยขั้นสร้างสัมพันธภาพ ขั้นดำเนินการการศึกษาแบบกลุ่มดำเนินการตามโปรแกรมในแต่ละครั้งจะมีทั้งรูปแบบใบงาน ใบความรู้ บทบาทสมมุติ และการร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากโจทย์ใบงานต่างๆ ขั้นยุติการศึกษาแบบกลุ่ม และประเมินผลเพื่อสรุปสิ่งที่ได้ในการร่วมโปรแกรมแต่ละครั้ง โดยทุกครั้งมีผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการให้การศึกษแบบกลุ่ม เมื่อครบการเข้าร่วมโปรแกรม 12 ครั้ง ผู้วิจัยจะทำการวัดพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็ก ในผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยทั้งสองกลุ่ม ด้วยแบบวัดพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน หลังการเข้าร่วมงานวิจัย (Post-test) ผู้วิจัยนำผลของแบบวัดพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็กทั้งหมดที่ได้ มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การเปรียบเทียบ

คะแนนพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการได้รับโปรแกรม โดยการทดสอบ Wilcoxon–signed rank test และการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้การศึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีการพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม และกลุ่มควบคุมที่ปฏิบัติงานตามระเบียบและแนวทางการดูแลเด็กแบบปกติของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนแห่งหนึ่งโดยใช้สถิติทดสอบ The Mann–Whitney U test

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการใช้โปรแกรมการศึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีการพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็กกลุ่มทดลอง มีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็กกลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็ก ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบ The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test

พฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวก (รายด้าน)	กลุ่มทดลอง (n=8)				Z	p-value
	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
ด้านที่ 1 มีความอ่อนโยนแต่มั่นคงต่อหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้	15.75	2.92	18.75	0.89	2.04*	0.02
ด้านที่ 2 สร้างความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่ง	23.62	3.58	29.12	1.36	2.54*	0.01
ด้านที่ 3 แสวงหาทางออกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาและมีผลในระยะยาว	14.50	2.20	18.00	1.07	2.53*	0.01
ด้านที่ 4 สร้างทักษะในการอยู่ร่วมกับสังคม	18.25	2.76	26.00	1.07	2.53*	0.01
ด้านที่ 5 ส่งเสริมให้เด็กค้นพบความสามารถและใช้อย่างสร้างสรรค์	29.13	2.59	32.63	2.26	2.20*	0.01
พฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแล ในสถานรับเลี้ยงเด็กโดยรวม	1.03	10.00	1.25	2.93	2.52*	0.01

*p< .05

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลองผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็กกลุ่มทดลอง มีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกทั้งโดยรวมและรายด้านสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางแสดงผลที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบวัดพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็กของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

พฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวก (รายด้าน)	กลุ่มควบคุม (n=8)		กลุ่มทดลอง (n=8)		U	p-value
	Mean	Sum of	Mean	Sum of		
	Rank	Ranks	Rank	Ranks		
ด้านที่ 1 มีความอ่อนโยนแต่มั่นคงต่อหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้	6.00	48.00	11.00	88.00	12.00	.02*
ด้านที่ 2 สร้างความรู้สึกการเป็นส่วนหนึ่ง	4.75	38.00	12.25	98.00	2.00	.00*
ด้านที่ 3 แสวงหาทางออกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาและมีผลในระยะยาว	5.06	40.50	11.94	95.50	4.50	.00*
ด้านที่ 4 สร้างทักษะในการอยู่ร่วมกับสังคม	4.56	36.50	12.44	99.50	0.50	.00*
ด้านที่ 5 ส่งเสริมให้เด็กค้นพบความสามารถและใช้อย่างสร้างสรรค์	5.81	46.50	11.19	89.50	10.05	.01*
พฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็กโดยรวม	4.50	36.00	12.50	100.00	0.00	.00*

*p< .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ผู้ดูแลเด็กมีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ภายหลังได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยสอดคล้องกับทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational Emotive Behavior Therapy : REBT) ที่มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้รับบริการสามารถดำรงชีวิตอยู่กับความเป็นจริงและอย่างมีเหตุผล นอกจากนี้ยังมีเป้าหมายในการสอนให้สามารถสืบค้นและจัดหรือเอาชนะความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผลมาเป็นความคิดความเชื่อที่มีเหตุผล ซึ่งส่งผลให้มีอารมณ์ความรู้สึกและมีพฤติกรรมที่เหมาะสมขึ้น ตลอดจนช่วยให้ตระหนักว่าความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผล ก่อให้เกิดปัญหาด้านอารมณ์ความรู้สึกที่ไม่เหมาะสมจะส่งผลให้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม อีกทั้งยังช่วยให้สามารถอดทนอดกลั้นต่อความผิดพลาดของผู้อื่นสามารถสนใจและยอมรับในคุณค่าของตนเองและบุคคลอื่นซึ่งช่วยให้มีการปรับตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ (เจียรนัย ทรงชัยกุล และ โกศล มีคุณ, 2562)

ดังนั้น การวิจัยเรื่องการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนโดยใช้การให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม สอดคล้องกับหลักการของทฤษฎี REBT ที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงบวกเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในระยะยาว ซึ่งโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้นได้นำหลักการของการให้การปรึกษาแบบกลุ่มด้วยทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม โดยมี

การสร้างสัมพันธภาพภายในกลุ่มจากการร่วมปฐมนิเทศในกิจกรรมที่ 1 การใช้เทคนิคผ่อนคลายสร้างสัมพันธภาพที่ีระหว่างสมาชิกในกลุ่มและผู้ให้การศึกษา เพื่อให้เกิดการเปิดเผยความคิดความรู้สึกของสมาชิก กิจกรรมที่ 2-12 ร่วมกันสำรวจและค้นหาความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผลในเมื่อพบการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ ของเด็ก ร่วมกันโต้แย้งโดยนำหลักการของวินัยเชิงบวกมาร่วมใช้ในการปรับเปลี่ยนความคิดความเชื่อให้เหมาะสม นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ร่วมด้วย เช่น เทคนิคการให้คิดเป็นการบ้าน (Cognitive homework) เทคนิคการจินตนาการแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ (Rational – emotive imagery) เทคนิคการโต้แย้งเพื่อขัดหรือเอาชนะความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล (Disputing of irrational beliefs) เทคนิคการเสริมแรงและการปรับโทษ (Reinforcements and Penalties) เทคนิคการเรียนรู้จากตัวแบบ (Modeling) เมื่อมีการฝึกการสำรวจความคิดความเชื่ออย่างสม่ำเสมอร่วมกับการใช้เทคนิคต่างๆของทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมจึงทำให้สามารถช่วยให้ผู้ดูแลเด็กมีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกเพิ่มมากขึ้นภายหลังการใช้โปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องสอดคล้องกับทิวสุคนธ์ มูลจันท์ และคณะ (2562) ศึกษาเรื่องผลของโปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดการพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ต่อการควบคุมความอยากใช้ยาเสพติดซ้ำของผู้ป่วยเฮโรอีนในโรงพยาบาลธัญญารักษ์ บัตตานี พบว่า ผู้ป่วยเฮโรอีนที่เข้ารับโปรแกรมให้การศึกษาตามทฤษฎีการพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีความอยากใช้ยาเสพติดซ้ำน้อยกว่าก่อนได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และได้อธิบายว่าโปรแกรมที่มุ่งเปลี่ยนวิธีการให้เหตุผล เปลี่ยนอารมณ์และพฤติกรรมจะทำให้ผู้ป่วยมีความคิดตรงกับความเป็นจริงมากขึ้น ผลที่ตามมาคืออารมณ์และพฤติกรรมดีขึ้น จนทำให้ความอยากกลับไปใช้ยาลดลง

จากผลการวิจัยนี้จึงแสดงให้เห็นว่าการใช้โปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมสามารถช่วยให้ผู้ดูแลเด็กมีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกเพิ่มมากขึ้นภายหลังการใช้โปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าผลการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กที่ได้รับโปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้คำแนะนำตามปกติ พบว่า ภายหลังการทดลองผู้ดูแลเด็กที่ได้รับโปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้คำแนะนำตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ดูแลเด็กที่ได้รับโปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้คำแนะนำตามปกติ ทั้งนี้ เนื่องจากแนวทางและขั้นตอนในการให้การศึกษาแบบพิจารณาเหตุ ผลอารมณ์ และพฤติกรรม มีทฤษฎีบุคคลิก ภาพ A-B-C เป็นทฤษฎีพื้นฐาน ในการให้การ

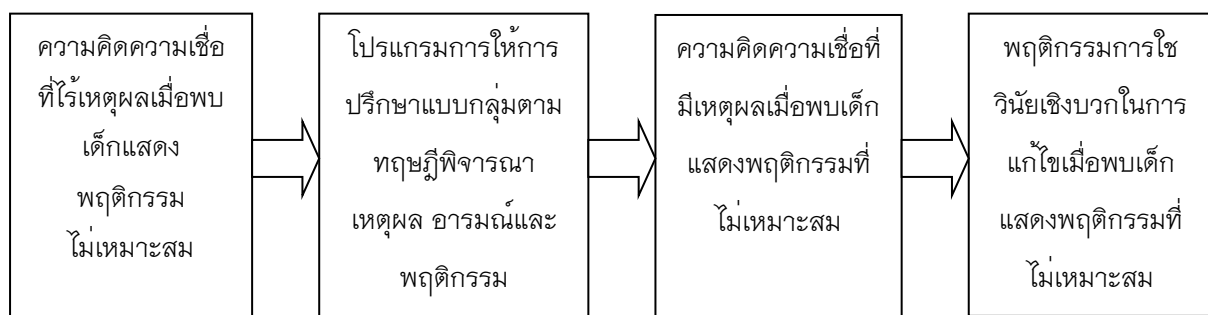
ปรึกษาแบบ พิจารณาเหตุผลอารมณ์และพฤติกรรมเพื่อช่วยปรับเปลี่ยนวิธีคิดของผู้รับบริการให้เหมาะสมมากขึ้น (เจียรนัย ทรงชัยกุล และ โกศล มีคุณ, 2562)

ผู้วิจัยได้สร้างโปรแกรมในการให้การปรึกษาแบบกลุ่มด้วยทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม โดยดำเนินการตามขั้นตอนการให้การปรึกษาแบบกลุ่มเริ่มจากสร้างสัมพันธภาพกับผู้ดูแลเด็กที่ได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมให้เกิดความไว้วางใจภายในกลุ่ม ทำให้ได้รับความร่วมมือในการเข้าร่วมโปรแกรมอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งโปรแกรมให้การปรึกษายังส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจ ยอมรับ และฝึกการค้นหาความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลของผู้ดูแลเด็กที่มีต่อสถานการณ์ต่างๆ เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กได้ฝึกค้นหาความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ฝึกให้คิดอย่างมีเหตุผล โดยใช้เหตุผลในการโต้แย้งความคิดที่ไม่สมเหตุสมผล ด้วยการใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ การฝึกโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล การจินตนาการในการใช้เหตุผลและอารมณ์ การแสดงบทบาทสมมุติ การได้เห็นแบบอย่างจากวีดีโอ รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ กับเพื่อนภายในกลุ่ม จนกระทั่งเกิดความคิด ความเชื่อใหม่ที่เหมาะสม ส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกที่สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำตามปกติ ซึ่งกลุ่มควบคุมไม่ได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมจึงทำให้ไม่ได้เรียนรู้ในเรื่องความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ไม่ได้ฝึกการคิดและการโต้แย้งความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลจึงยังไม่มี การเปลี่ยนแปลงความคิดความเชื่อเดิมในการดูแลเด็กอีกทั้งไม่ได้เข้ากระบวนการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม จึงไม่ได้ฝึกการนำเทคนิควินัยเชิงบวกมาใช้ในการโต้แย้งและปรับเปลี่ยนความคิดที่ไม่เหมาะสมอันส่งผลไปสู่พฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกที่เพิ่มขึ้นในการดูแลเด็ก สอดคล้องกับ เวณุกา ทัศนภักดี (2566) ได้ศึกษาเรื่องผลของการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม ต่อความเครียดในการทำงานของครูศูนย์เด็กเล็ก ความแตกต่างของความเครียดของครูศูนย์เด็กเล็กกลุ่มทดลองหลังเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม และครูศูนย์เด็กเล็กกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลตามปกติไม่ได้เข้าร่วมการปรึกษากลุ่ม เกิดจากการเข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมทำให้ผลการเปรียบเทียบคะแนนความเครียดภายหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยนี้จึงแสดงให้เห็นว่าการให้การปรึกษาแบบกลุ่มทำให้สมาชิกได้เกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ ร่วมกับการใช้เทคนิคต่างๆของทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมตามโปรแกรมเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกจึงส่งผลให้พฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กที่ได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมมีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้คำแนะนำตามปกติ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ คือ ผู้วิจัยได้สร้างโปรแกรมในการให้การศึกษารูปแบบกลุ่มด้วยทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม โดยการเข้าร่วมโปรแกรมอย่างสม่ำเสมอ 12 ครั้ง อีกทั้งโปรแกรมให้การศึกษายังส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจ ยอมรับ และฝึกการค้นหาความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลของผู้ดูแลเด็กที่มีต่อสถานการณ์ต่างๆ เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กได้ฝึกค้นหาความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผล ฝึกให้คิดอย่างมีเหตุผล โดยการใช้เหตุผลในการโต้แย้งความคิดที่ไม่สมเหตุสมผล รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ กับเพื่อนภายในกลุ่ม จนกระทั่งเกิดความคิด ความเชื่อใหม่ที่สมเหตุสมผล ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกที่เพิ่มขึ้น ดังแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กด้วยโปรแกรมการให้การศึกษารูปแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผลอารมณ์และพฤติกรรม

องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยนี้สามารถอธิบายได้ว่า หากต้องการจะเปลี่ยนความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผลเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม โดยการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกในการดูแลเด็กที่เพิ่มขึ้นได้นั้น สามารถใช้โปรแกรมการให้การศึกษารูปแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมได้ เพื่อให้ผู้ดูแลเด็กได้เกิดการเปลี่ยนความคิดความเชื่อและมีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกในการแก้ไขปัญหาเมื่อพบเด็กมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

สรุป

ผู้ดูแลเด็กที่ได้รับการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกด้วยโปรแกรมการให้การศึกษารูปแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผลอารมณ์และพฤติกรรม มีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกในการดูแลเด็กที่สูงขึ้น เนื่องจากแนวทางและขั้นตอนในการให้การศึกษารูปแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีทฤษฎีบุคคลิก ภาพ A-B-C เป็นทฤษฎีพื้นฐาน ในการให้การศึกษารูปแบบ พิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมเพื่อช่วยปรับเปลี่ยนวิธีคิดให้เหมาะสมมากขึ้น โดยมุ่งเน้นให้จัดความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล โต้แย้งเพื่อขัดหรือเอาชนะความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผล และปรับเปลี่ยนให้มี

ความคิดความเชื่อที่มีเหตุผล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่จะคิดและเชื่ออย่างมีเหตุ เป็นบุคคลที่มีความคิดความเชื่อ ที่มีเหตุผลทั้งในปัจจุบันและต่อเนื่องเรื่อยไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่าผู้ดูแลเด็กมีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกเพิ่มมากขึ้น ภายหลังได้รับโปรแกรมการให้การศึกษแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ดังนั้นโปรแกรมการให้การศึกษแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กอื่นๆทั้งภาครัฐและเอกชนได้

นอกจากนี้การส่งเสริมวัฒนธรรมในองค์กรเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกในการดูแลเด็กอย่างเข้มแข็ง รวมถึงการสร้างค่านิยมการใช้วินัยเชิงบวกในองค์กร ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการใช้วินัยเชิงบวกในการดูแลเด็กและติดตามประเมินอย่างสม่ำเสมอ จะสามารถทำให้ผู้ดูแลเด็กมีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกในการดูแลเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าภายหลังการทดลองผู้ดูแลเด็กที่ได้รับโปรแกรมการให้การศึกษแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้คำแนะนำตามปกติ เพื่อให้การให้การศึกษแบบกลุ่มได้ประสิทธิผลที่ดีผู้ที่นำโปรแกรมการให้การศึกษแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมนี้ไปใช้ ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจตลอดจนมีทักษะ ในการให้การศึกษากลุ่มเป็นอย่างดี และก่อนนำไปใช้ควรมีการทดลองใช้และปรับปรุงให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มที่นำไปใช้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบโดยการใช้ทฤษฎีการศึกษแบบอื่น เช่น การใช้ทฤษฎีการศึกษแบบพฤติกรรมนิยมในการให้การศึกษแบบกลุ่มในกลุ่มผู้ดูแลเด็กภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ควรมีการศึกษาระยะติดตามผลหลังจากที่ผู้ดูแลเด็กกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการศึกษแบบกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เช่น ระยะเวลา 1 – 2 เดือน เพื่อทดสอบการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกในการดูแลเด็กภายในสถานรับเลี้ยงเด็ก

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2563). สถิติเด็กถูกระทำความรุนแรงและละเมิดที่เข้ารับการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพในสถานรองรับเด็กของ ดย. ระหว่างปี พ.ศ. 2556 – 2563. สืบค้นจาก <https://opendata.nesdc.go.th>.
- เจียรนัย ทรงชัยกุล และ โกศล มีคุณ. (2562). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลอารมณ์และพฤติกรรม. ประมวลสารประชุมวิชาการแนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา (หน่วยที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิรังกูร ญัษฐังสี, ทศฯ ชัยวรรณวรรต และ กมลเนตร วรรณเสวก. (2563). ก้าวข้ามความรุนแรงสู่การใช้วินัยเชิงบวกในการแนะแนวทางเด็กและเยาวชน. *เวชสารแพทย์ทหารบก*, 73(3), 173–178. สืบค้นจาก <https://www.researchgate.net/publication/344463704>
- ทิพสุคนธ์ มูลจันทิ, อัจฉริยา แวงจนา และ นิติยา ไชยกุล. (2562). ผลของโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม (Rational Emotional Behavior Therapy Counseling) ต่อการควบคุมความอยากใช้ยาเสพติดซ้ำของผู้ป่วยเฮโรอีนในโรงพยาบาลธัญญารักษ์ปัตตานี. *วารสารกรมการแพทย์*, 44(5), 128–132. สืบค้นจาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/JDMS/article/view/246667/167692>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2563). ดำเนินคดี 16 ครูทำร้ายเด็ก ผู้ปกครอง “สารสาสน์” รวม 36 รายแจ้งความ. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/news/local/central/1947669>.
- นิรนาท แสนสา. (2562). การพัฒนาทักษะการให้บริการปรึกษา: ประมวลสารประชุมวิชาการณ วิชาซีพมหาบัณฑิตการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา. (หน่วยที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เวณุกา ทัดนักรดี. (2566). ผลของการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม ต่อความเครียดในการทำงานของครูศูนย์เด็กเล็ก. *บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต*, 19(2), 143–159. สืบค้นจาก <https://so19tci-thaijo.org/index.php/SDUGSAJ/article/view/58/36>.
- สุขอรุณ วงษ์ทิม. (2562). การให้บริการปรึกษาเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม. ประมวลสารประชุมวิชาการแนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา (หน่วยที่ 14). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Ending Violence in Childhood: Global Report. (2017). *KNOW VIOLENCE IN CHILDHOOD: A Global Learning Initiative*. Retrieved from <https://resourcecentre.savethechildren.net/document/ending-violence-childhood-global-report-2017/>.
- Ellis A. (1984). *Reason and Emotion in Psychotherapy*: Revised and Updated. New York: Birch Lane Press. Retrieved from <https://psycnet.apa.org/record/1984-31926-001>.

- Kersey, K. R., & Masterson, J. F. (2013). *Toward a Developmental Approach to Personality Disorders*. In K. R. Kersey & J. F. Masterson (Eds.), *The Personality Disorders: A Developmental Approach* (3rd ed., pp. 3–25). Taylor & Francis.
- Nelsen, J. (2011). *The Classic Guide to Helping Children Develop Self-Discipline, Responsibility, Cooperation, and Problem-Solving Skills*. Positive Discipline: Random House Publishing Group.
- UNICEF Thailand. (2017). *Get to Know about Violence Against Children*. Retrieved from http://endviolencethailand.org/violence_against_children.